

Verkställighet av fullmäktigebeslut (Motioner och medborgarförslag)

Herrljunga kommun

Januari 2025

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	7
Bilagor	18

Sammanfattning

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Herrljunga kommun fått uppdraget att genomföra en granskning avseende verkställighet av fullmäktigebeslut.

Revisionsfråga

Säkerställer kommunen att det finns ett ändamålsenligt system för återrapportering av genomförda uppdrag samt avvikelser från dessa och att fullmäktiges beslut verkställs?

Svar på revisionsfråga

Vår revisionella bedömning är att Herrljunga kommun **till viss del** säkerställer att det finns ett ändamålsenligt system för återrapportering av genomförda uppdrag samt avvikelser från dessa, och att fullmäktiges beslut verkställs.

Denna bedömning grundas på att befintliga processer för hantering av beslut är bristfälligt systematiserade och enhetliga, vilket försvårar uppföljning och återrapportering. Ett sammanhållet system för att verifiera genomförandet saknas, vilket ökar risken för förseningar eller utebliven verkställighet. Dessutom begränsar avsaknaden av en formell återrapporteringsstruktur insyn och ansvarsutkrävande.

Kritiska och väsentliga iakttagelser och slutsatser

Granskningen har identifierat brister i styrning, uppföljning och återrapportering av fullmäktiges bifallna motioner och medborgarförslag. Otydliga rutiner och avsaknad av enhetliga processer gör det svårt att säkerställa att beslut genomförs inom rimlig tid och enligt fullmäktiges intentioner. Iakttagelserna bygger på granskning av styrdokument, protokoll, intervjuer och stickprov. Varje iakttagelse kompletteras med en slutsats som belyser dess påverkan på kommunens styrning och genomförande av beslut.

1. Antalet bifallna motioner och medborgarförslag har minskat kraftigt under perioden 2019–2024, vilket påverkar synligheten av brister i uppföljningen. Antalet

bifallna motioner sjönk från 10 år 2019 till 2 år 2023, och inga motioner bifölls under 2024. Antalet bifallna medborgarförslag har i genomsnitt varit 1,5 per år, med endast 1 beviljat 2023 och inga 2024. *Denna nedgång gör att bristerna i uppföljning och återrapportering blir mindre tydliga, men avsaknaden av en strukturerad uppföljningsprocess kvarstår som en risk om antalet bifallna förslag ökar.*

2. Det går inte att avgöra om en bifallen motion eller ett bifallet medborgarförslag har verkställts inom rimlig tid. Det saknas beslut i nämnder eller fullmäktige som formellt bekräftar genomförandet, liksom en systematisk process för att registrera och följa upp verkställigheten. *Denna brist på spårbarhet ökar risken för att beslut glöms bort eller försenas utan åtgärd.*
3. Det saknas en enhetlig och systematisk process för uppföljning och återrapportering av bifallna motioner och medborgarförslag. Varken kommunstyrelsen eller nämnderna har fastställda rutiner för att säkerställa genomförandet eller hantera avvikelser. Uppföljning sker delvis informellt, men det finns ingen sammanhållen metod för att verifiera verkställigheten. *Denna brist ökar risken för förseningar eller utebliven verkställighet, vilket försvårar insyn och ansvarsutkrävande.*
4. Kommunstyrelsen och nämnderna saknar en aktiv roll i att följa upp och hantera avvikelser från fullmäktiges bifallna motioner och medborgarförslag. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt enligt kommunallagen hanteras informellt snarare än genom en formaliserad process. Bristen på systematisk uppföljning ökar risken för att beslut inte genomförs som avsett utan att åtgärder vidtas.
5. Sammanträdesprotokollen saknar ofta tydliga detaljer om ansvarsfördelning och tidsplaner, vilket skapar osäkerhet i uppdragsfördelningen. I vissa fall har uppdrag delegerats till fel nämnd, vilket lett till förseningar. *Otydligheten försvårar uppföljning och ökar risken för att bifallna motioner och medborgarförslag genomförs långsamt eller inte alls.*

6. Styrdokumenten saknar tydliga krav på uppföljning och återrapportering av bifallna motioner och medborgarförslag. Även om fullmäktige förväntar sig återkoppling från nämnder och kommunstyrelse, saknas riktlinjer för hur och när detta ska ske. *Denna otydlighet leder till inkonsekvent tillämpning, begränsad insyn och försvårat ansvarsutkrävande.*
7. Dokumentation som tydligt verifierar att bifallna motioner och medborgarförslag har genomförts saknas. De uppgifter som ansvariga nämnder och förvaltningar lämnat om verkställighet har i flera fall inte gått att kontrollera. *Utan en strukturerad metod för att registrera och följa upp bifallna motioner och medborgarförslag finns ingen garanti för att alla genomförs i enlighet med fullmäktiges intentioner.*
8. Återrapportering av verkställda motioner och medborgarförslag sker inte systematiskt, och det saknas regelbundna statusuppdateringar. Endast beslut kopplade till investeringsprojekt följs upp ekonomiskt, men utan tydlig rapportering om faktisk verkställighet. *Denna brist på återkoppling begränsar fullmäktiges insyn och gör det svårt att säkerställa att besluten får avsedd effekt.*
9. Tidsramar för verkställighet av bifallna motioner och medborgarförslag anges sällan, vilket skapar osäkerhet om genomförandet. Endast de med koppling till en budgetpost får en naturlig deadline. *Denna brist gör det svårt att bedöma om beslut genomförs i rimlig tid och försvårar ansvarsutkrävande vid förseningar.*

Rekommendationer

Granskingen har identifierat utvecklingsområden kopplade till styrning, uppföljning och återrapportering av bifallna motioner och medborgarförslag. För att säkerställa att fullmäktiges beslut genomförs på ett ändamålsenligt och spårbart sätt riktas följande rekommendationer till kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen ansvarar för de övergripande strategiska åtgärderna, medan nämnderna har det operativa ansvaret för verkställighet och återrapportering. Rekommendationerna syftar till att stärka styrningen och säkerställa att fullmäktiges beslut genomförs och följs upp enligt intentionerna.

Kommunstyrelsen rekommenderas:

- Att säkerställa en tydlig och enhetlig process för uppföljning och återrapportering av bifallna motioner och medborgarförslag.
- Att tydliggöra kommunstyrelsens roll och ansvar i att hantera och följa upp avvikelser från fullmäktiges bifallna motioner och medborgarförslag.
- Att säkerställa att det finns tydliga och aktuella styrdokument som reglerar uppföljning, återrapportering och ansvarsfördelning av bifallna motioner och medborgarförslag.

Övriga (inkl. inklusive kommunstyrelsen som nämnd) rekommenderas:

- Att säkerställa att beslut om bifallna motioner och medborgarförslag formellt bekräftas som verkställda när genomförandet är slutfört.
- Att säkerställa att uppdragsfördelningen av motioner och medborgarförslag är tydlig och spårbar genom hela beslutsprocessen.
- Att säkerställa att det finns en fungerande dialog mellan nämnder och kommunstyrelsen om hinder och behov kopplade till verkställandet av bifallna motioner och medborgarförslag.

Jönköping den 31 januari 2025.

DELOITTE AB

Revsul Dedic
Certifierad kommunal revisor

Edwin Grehorn Hall
Verksamhetskonsult

1. Inledning

Bakgrund

Kommunfullmäktige, enligt kommunallagen, är kommunens högsta beslutande politiska organ. Det primära ansvaret för att förbereda ärenden som ska avgöras av kommunfullmäktige, samt att verkställa de beslut som delegerats från fullmäktige, ligger hos kommunstyrelsen och nämnderna.

Kommunstyrelsen bär det yttersta ansvaret för att säkerställa att besluten från fullmäktige genomförs på ett korrekt sätt. Deras uppgift innefattar även att kontinuerligt rapportera tillbaka till kommunfullmäktige om i vilken utsträckning de delegerade uppgifterna har fullgjorts. Denna rapportering och verkställighet är avgörande för att upprätthålla en transparent och fungerande demokratisk process. Det ger kommunfullmäktige insikt och återkoppling kring utfallen av de beslut de har fattat.

För att garantera att besluten från kommunfullmäktige verkställs och efterlevs effektivt, är det avgörande att kommunstyrelsen har tydliga och effektiva metoder för övervakning. Detta är nödvändigt för att snabbt identifiera eventuella avvikelser från fullmäktiges beslut och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa en smidig implementering. Utan sådana metoder finns det en risk att besluten, mål och riktlinjer som fastställts av kommunfullmäktige inte följs som avsett.

Ett beslut innebär oftast att någon form av åtgärd ska utföras. Vad som ska utföras bör vara utformat i protokollet. Beslutet bör även åtföljas med uppgift om när åtgärden ska utföras alternativt träda i kraft.

Herrljunga kommuns förtroendevalda revisorer utesluter inte att det föreligger risk för att det kan finnas brister i kommunens verkställighet av beslut. Mot denna bakgrund har de förtroendevalda revisorerna i samband med sin risk- och väsentlighetsanalys beslutat

att genomföra en granskning av verkställigheten av kommunfullmäktiges beslut. Detta genom att granska bifallna motioner och medborgarförslag som tydligt föranleder ett uppdrag.

Syfte och avgränsning

Granskningen inriktas på kommunfullmäktiges uppdragsbeslut genom bifallna motioner och medborgarförslag under perioden 2019–2024. Granskningen omfattar inte beslut i samband med fastställande av övergripande mål (strategisk plan) och budget.

Granskningen omfattar inte följande besluts kategorier: *Administrativa beslut, beslut som innebär att inget arbete ska utföras eller att arbete ska avslutas, beslut vars verkställande kan förutsättas samt beslut om godkännande av redovisningar, rapporter, remissyttranden och revideringar.*

Revisionsfråga

Säkerställer kommunen att det finns ett ändamålsenligt system för återrapporering av genomförda uppdrag samt avvikelser från dessa och att fullmäktiges beslut verkställs?

Underliggande frågeställningar

- Finns det tillfredsställande rutiner för bevakning, uppföljning och återrapporering samt hantering av identifierade avvikelse från fullmäktigebeslut, av såväl de beslut som kommunstyrelsen har att verkställa som de beslut som har överlåtit till andra nämnder?
- Följs upp och återrapporeras verkställandet av fullmäktiges beslut till kommunfullmäktige på ett tillfredsställande sätt och i enlighet med fastställda rutiner (om sådana finns)?

- I vilken utsträckning vidtar kommunstyrelse adekvata åtgärder vid identifierad avvikelse från fullmäktigebeslut? Vilka olika typer av åtgärder vidtas?
- I vilken utsträckning har beslut som fattats av fullmäktige och som föranleder en åtgärd och ett uppdrag till den kommunala organisationen; verkställts inom utsatt/rimlig tid, verkställts men inte inom utsatt/rimlig tid eller inte verkställts alls?

Metod och granskningsinriktning

Granskningen genomförs genom dokumentstudier, genomgång av protokoll och intervjuer med berörda befattningshavare. Ett urval av beslut fattade av fullmäktige kommer att stickprovsgranskas. Urval av ärenden för stickprovsgranskning hämtas från motioner och ev. medborgarförslaget, utifrån kriteriet att beslutet ska innehålla ett uppdrag eller på annat sätt föranleda en handling.

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier, statistiska analyser samt genom intervjuer med följande befattningshavare:

- Kommundirektör
- Utredningssekreterare
- Kommunstyrelsens ordförande
- Kommunstyrelsens första vice ordförande
- Kommunstyrelsens andra vice ordförande
- Förvaltningschef samhällsbyggnad

Granskningen har delats in i följande faser:

- Planering av intervjuer.
- Samla fakta/underlag genom intervjuer och dokumentgranskning.
- Genomgång, sammanställning och analys av insamlat material. Vid behov komplettering med mer material.
- Framtagning av viktiga iakttagelser och rekommendationer samt svar på revisionsfråga.
- Rapportskrivning inkl. sakavstämning.

- Presentation av granskning till revisorer.
- Godkänd rapport skickas till berörda nämnder & revisorer.

Revisionskriterier

Kommunallagen, Kommunfullmäktiges arbetsordning, kommunstyrelsens reglemente, kommunens riktlinjer samt övriga relevanta interna regler och riktlinjer.

Kommunallagen (2017:725)

3 kap: I 3 kap. kommunallagen (KL) behandlas kommunernas och regionernas organisation och verksamhetsformer.

Enligt 3 kap. 3 § ska fullmäktige tillsätta en styrelse, och enligt 3 kap. 4 § tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning.

Enligt 5 kap. 2 § får fullmäktige uppdra åt en nämnd att i fullmäktiges ställe besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Enligt 5 kap. 22 § får ärenden i fullmäktige bland annat väckas av en nämnd, en ledamot genom motion, eller genom medborgarförslag enligt 8 kap. 1 och 2 §§. Fullmäktige ska besluta i ärenden som avses i 22 §, om inte fullmäktige väljer att överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärenden som har väckts genom medborgarförslag.

Enligt 5 kap. 26 § ska ett ärende innan det avgörs av fullmäktige ha beretts antingen av den nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning. Enligt 5 kap. 28 § ska kommunstyrelsen alltid ges tillfälle att yttra sig i ärenden som beretts av annan nämnd eller en fullmäktigeberedning. Styrelsen ska också lägga fram förslag till beslut i ett ärende, om inte nämnd eller en fullmäktigeberedning har gjort det.

Enligt 5 kap. 35 § ska en motion eller medborgarförslag beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes.

Enligt 6 kap. 1 § ska styrelsen ha uppsikt över nämnders verksamhet.

Enligt 6 kap. 4 § ska nämnderna bereda fullmäktiges ärenden och ansvara för att fullmäktiges beslut verkställs. Därtill ska nämnderna enligt 6 kap 5 § redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem. Fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Enligt 6 kap. 6 § ska nämnderna ansvara för att verksamheten inom sitt område bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser som gäller för verksamheten. Utöver det ska nämnderna själva se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

I 6 kap. 13 § framgår att styrelsen särskilt ska verkställa fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige enligt 6 kap. 14 § beslutat att annan nämnd än styrelsen helt eller delvis ska ha hand om verkställigheten av fullmäktiges beslut.

Enligt 6 kap. 34 § ska en nämnd som handlägger ett medborgarförslag minst en gång om året informera fullmäktige om de beslut som fattats i ärendena. Nämnden ska även informera om de ärenden som inte avgjorts inom ett år från det att det väcktes i fullmäktige.

Enligt 8 kap. 1 § får den som är folkbokförd i kommunen eller i en kommun inom regionen väcka ärenden i fullmäktige (medborgarförslag), om fullmäktige har beslutat det.

Begreppsförklaring

Motion

En motion är ett skriftligt förslag till beslut väckt av en eller flera av kommunfullmäktiges ledamöter. Motionen bereds av kommunstyrelsen, som remitterar motionen till den nämnd eller annan instans som berörs. Rörd instans återkommer med yttrande, men beslut tas alltid i kommunfullmäktige.

Medborgarförslag

Medborgarförslag är ett skriftligt förslag som kommuninvånare i Herrljunga kommun kan lämna in för att påverka kommunens verksamhet och utveckling. Att erbjuda möjligheten för kommuninvånare att lämna medborgarförslag är inte ett krav, utan något som Herrljunga kommun själva beslutat om. Medborgarförslagen som lämnas in måste uppfylla vissa krav på innehåll och form, annars kan förslaget avvisas av kommundirektör.

Medborgarförslag tas upp av kommunfullmäktige som i vissa fall kan överlåta till styrelsen eller annan nämnd att besluta i ärendet. Till skillnad från en motion får ett medborgarförslag beslutas av nämnd, styrelse eller kommunfullmäktige.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloittes interna kvalitetssäkringssystem. Rapporten har även kvalitetssäkrats av de intervjuade personerna.

2. Granskningsresultat

Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av verkställigheten av fullmäktigebeslut i Herrljunga kommun gjorts nedan. De iakttagelser som framkommit till följd av intervjuer och dokumentstudier redogörs under den rubrik som ansetts mest lämplig.

2.1 Utveckling av motioner och medborgarförslag

Grafen i bild 1 nedan visar antalet beviljade/bifallna motioner och medborgarförslag mellan åren 2019 och 2024 i Herrljunga kommun.

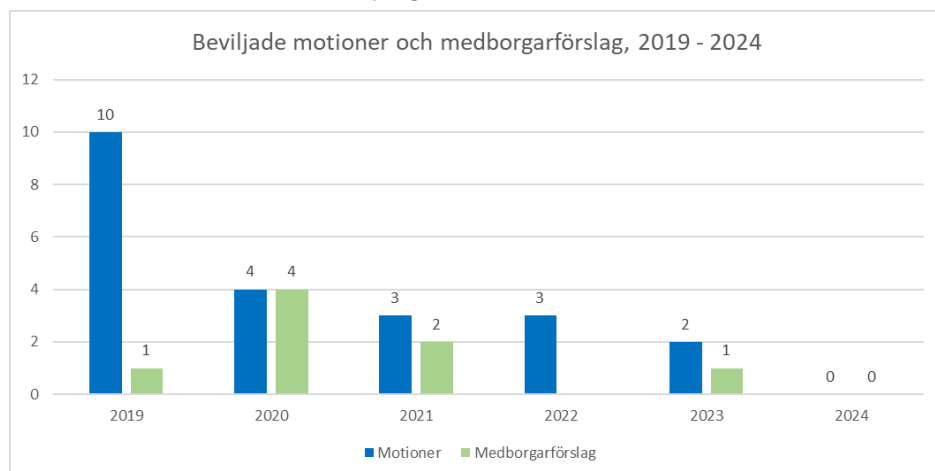

Bild 1. (Källa: grafen baseras på kommunens interna uppgifter).

Grafen visar en tydlig nedgång i antalet bifallna motioner och medborgarförslag i Herrljunga kommun mellan 2019 och 2024. År 2019 var antalet bifallna motioner som högst, med tio godkända förslag, medan endast ett medborgarförslag fick bifall samma år. År 2020 minskade antalet godkända motioner till fyra, men samtidigt ökade antalet bifallna medborgarförslag till samma nivå, vilket gör att detta år sticker ut som det enda där de två kategorierna var jämställda. Efter 2020 ses en fortsatt minskning i båda typerna av förslag. År 2021 bifölls tre motioner och två medborgarförslag, medan år 2022 endast tre motioner fick godkännande och inga medborgarförslag.

Trenden fortsatte nedåt under 2023, då endast två motioner och ett medborgarförslag beviljades. År 2024 finns inga bifallna motioner eller medborgarförslag alls, vilket tyder på att antingen inga förslag har behandlats än eller att inga har blivit godkända.

Kommentarer, reflektioner och slutsatser

Den stadigt nedåtgående trenden i bifallna motioner och medborgarförslag kan ha flera möjliga förklaringar. En möjlig orsak är förändringar i den politiska processen eller skärpta bedömningskriterier, vilket kan ha lett till att färre förslag blivit godkända. Det kan också vara ett tecken på att färre motioner och medborgarförslag lämnas in, antingen på grund av minskat politiskt engagemang eller för att tidigare förslag redan har adresserat viktiga frågor. En annan möjlig förklaring är att politiska prioriteringar har förändrats, vilket kan innebära att det finns en ökad restriktivitet i beslut om att bevilja förslag.

En ytterligare aspekt som lyfts i intervjuer är att tjänstepersonerna i kommunen uppges vara mycket tillgängliga och nåbara utan förutbestämda telefontider eller andra hinder. Detta kan innebära att medborgare i större utsträckning väljer att ta direkt kontakt med en förvaltning i stället för att lämna ett formellt medborgarförslag. Om invånare får sina frågor och önskemål hanterade genom direkta samtal kan behovet av att lämna in ett skriftligt förslag minska, vilket i sin tur påverkar antalet inkomna och därmed bifallna förslag.

Samtidigt är det viktigt att skilja på vad direkta samtal och medborgarförslag syftar till. Ett samtal till en förvaltning som leder till en åtgärd bör gälla insatser som redan ligger inom förvaltningens ansvarsområde men som av någon anledning inte genomförts. Medborgarförslag, däremot, handlar om nya initiativ, idéer eller förändringar som kan påverka kommunens långsiktiga utveckling. Om samtal och informella kontakter

ersätter formella förslag finns en risk att frågor som borde hanteras på en bredare demokratisk nivå i stället löses individuellt, vilket kan minska transparensen och den offentliga debatten kring kommunens utveckling.

En annan faktor som kan ha påverkat utvecklingen är att Herrljunga kommun fick en ny politisk majoritet från och med 2022. En förändrad maktbalans kan påverka hur motioner används – partier som tidigare var i opposition kan ha varit mer aktiva i att lämna motioner, medan de nu, i och med att de själva styr, i högre grad driver sin politik genom beslut i kommunstyrelsen och nämnder i stället för genom motioner. Samtidigt kan den nya oppositionen vara mindre aktiv i att lämna motioner, antingen för att de har andra arbetsmetoder eller för att de ännu inte anpassat sig till sin roll. Dessutom kan en större politisk samsyn eller förändrade arbetsformer inom kommunen bidra till att färre motioner upplevs som nödvändiga.

Ytterligare en möjlig förklaring är att en låg eller oklar genomförandegrad av tidigare motioner och medborgarförslag kan ha påverkat antalet nya förslag negativt. Om politiker och medborgare upplever att motioner och förslag sällan leder till faktiska beslut eller genomförs, kan detta minska motivationen att lämna in nya initiativ. Om processen är långsam, besluten är otydliga eller om motioner ofta avslås, kan det skapa en uppfattning om att motioner inte är ett effektivt sätt att påverka kommunens utveckling. Detta kan i sin tur leda till att både oppositionspartier och enskilda medborgare söker andra vägar för att få genomslag för sina idéer, exempelvis genom direkta kontakter med förvaltningen eller genom andra politiska verktyg som interpellationer och debatter.

Att inga förslag bifallits 2024 kan bero på att ärenden ännu inte hunnit behandlas, men det kan också tyda på en mer långsiktig förändring i hur kommunen hanterar motioner och medborgarförslag. Sammantaget visar grafen en tydlig nedgång som kan ha sin grund i både strukturella förändringar, förändrat engagemang från politiker och invånare, en mer direkt kommunikation mellan medborgare och tjänstepersoner, det faktum att en ny politisk majoritet kan ha förändrat hur motioner används som politiskt verktyg samt en möjlig minskad tilltro till motioners och medborgarförslags faktiska genomslag.

Om minskningen av motioner och medborgarförslag beror på att fler ärenden hanteras genom direktkontakt mellan invånare och tjänstepersoner, kan detta innebära både fördelar och nackdelar. Å ena sidan kan det effektivisera beslutsfattandet, minska byråkratin och leda till snabbare lösningar på medborgarnas frågor. Å andra sidan kan det innebära mindre transparens, ojämlikhet i inflytande och svagare demokratiska processer, där vissa invånare får lättare att påverka kommunen än andra.

Vidare kan det leda till färre offentliga politiska debatter och en minskning av långsiktiga strategiska beslut, då många frågor hanteras informellt snarare än genom formella beslut i fullmäktige. Dessutom kan tjänstepersoner få en ökad arbetsbelastning om fler invånare väljer att framföra sina synpunkter genom direktkontakt i stället för genom etablerade demokratiska kanaler.

För att säkerställa en balans mellan effektivitet och demokratiskt inflytande kan det vara viktigt att undersöka hur frågor som lyfts genom direktkontakt hanteras, om de dokumenteras och systematiskt följs upp eller riskerar att falla utanför den formella beslutsprocessen. Det bör även analyseras om det finns en risk för ojämlikhet i inflytande, där vissa grupper av invånare har lättare att påverka än andra, och hur kommunen säkerställer att alla medborgare har likvärdiga möjligheter att framföra sina synpunkter.

Vidare kan det vara relevant att se om minskningen av motioner och medborgarförslag har påverkat den politiska debatten i fullmäktige, exempelvis genom färre interpellationer eller offentliga diskussioner, och vilka konsekvenser detta kan få för medborgarnas insyn i kommunens arbete. Slutligen är det viktigt att granska hur tjänstepersonernas arbetsbörda har påverkats av denna förändring och om förvaltningens arbetsprocesser har anpassats för att hantera det ökade antalet direkta kontakter på ett effektivt och hållbart sätt.

Genom att analysera dessa frågor kan kommunen få en bättre förståelse för om utvecklingen är positiv eller om det finns behov av åtgärder för att säkerställa en fortsatt öppen och inkluderande demokrati.

2.2 Finns det tillfredsställande rutiner för bevakning, uppföljning och återrapportering samt hantering av identifierade avvikelser från fullmäktigebeslut, av såväl de beslut som kommunstyrelsen har att verkställa som de beslut som har överlåtits till andra nämnder?

Policy och riktlinjer

Arbetsordning kommunfullmäktige

Av kommunfullmäktiges arbetsordning framgår att fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Vidare framgår att närmare bestämmelser gällande återredovisning till fullmäktige anges i respektive nämnds reglemente, men det saknas en central riktlinje som tydligt beskriver hur och när återredovisning ska ske.

Av kommunfullmäktiges arbetsordning framgår vidare att kommunstyrelsen två gånger varje år ska redovisa de motioner och medborgarförslag som inte beretts färdigt. Redovisningen sker på fullmäktiges sammanträden i april och oktober och ska innehålla information om när den lämnades in och var den befinner sig i beredningsprocessen. Det finns dock inga riktlinjer för hur fullmäktige ska följa upp att beslut verkligen har verkställts, vilket innebär att ansvaret för att säkerställa genomförandet ligger på den enskilda nämnden eller styrelsen utan en tydligt reglerad återrapportering.

Reglemente för kommunstyrelsen

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att kommunstyrelsen ska styra, leda och följa upp nämndernas verksamheter och därutöver utöva en tydlig uppsiktsplikt med uppföljningsansvar. I reglementet nämns dock inte motioner eller medborgarförslag specifikt. Det innebär att det saknas en tydlig reglering för hur kommunstyrelsen ska säkerställa att beslut som inte berör dess egen verksamhet men som ändå kräver återredovisning hanteras och följs upp.

Nämnds reglemente

Av nämndernas reglementen framgår ansvarsområden i varierat detaljerad grad. Av samhällsbyggnadsnämndens reglemente framgår att nämnden inom sitt område ska verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer. Vidare framgår att nämnden ska besluta i ärenden som fullmäktige delegerat

till den, liksom bereda fullmäktiges ärenden inom sitt ansvarsområde och se till att fullmäktigebeslut verkställs.

Samma information framgår av reglementen för internservicenämnden, men saknas i reglementet för socialnämnden, valnämnden, krisledningsnämnden och kommunstyrelsen. Inget av nämndernas reglementen nämner explicit bestämmelser gällande återredovisning till fullmäktige, vilket innebär att återkoppling av verkställandet av beslut i stor utsträckning är beroende av informella rutiner snarare än styrande dokument.

Policy för intern kontroll

Av kommunens policy för intern kontroll, antagen av kommunstyrelsen framgår att det är ledamöter i nämnder och styrelser som har det fulla ansvaret för hur verksamheterna bedrivs. Detta innebär också ansvar för tillräcklig intern kontroll. Vidare framgår att fullmäktige ger ansvar och uppdrag till styrelse och nämnder, och att fullmäktige förväntar sig en återkoppling för att kunna följa upp och utkräva ansvar från styrelse och nämnder.

Av policyn framgår att nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden. Internkontrollen utgår från kommunstyrelsens och nämndernas uppföljningsrapporter, vilka kommunstyrelsen ska utvärdera och vid behov föreslå förbättringsåtgärder. Det bör dock noteras att Herrljunga kommuns policy för intern kontroll är ogiltig sedan 2018-12-31, vilket innebär att det idag saknas ett aktuellt styrdokument för hur intern kontroll och uppföljning ska genomföras på ett strukturerat sätt.

Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges arbetsordning anger att fullmäktige, under vissa omständigheter, kan överlåta beslut om medborgarförslag till kommunstyrelsen eller andra nämnder. Detta innebär att fullmäktige kan delegera vissa frågor för att säkerställa en snabb och effektiv hantering.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har enligt sitt reglemente ett övergripande ansvar för kommunens verksamhet. Styrelsen ska inte bara leda och styra verksamheten utan även följa upp arbetet som utförs av nämnder och kommunala bolag. Det är kommunstyrelsens roll att säkerställa att kommunens mål om "God ekonomisk hushållning" uppnås, vilket handlar om att använda resurser på ett klokt och långsiktigt hållbart sätt. Vidare ansvarar kommunstyrelsen för att kommunens styrdokument, riktlinjer och regler hålls uppdaterade och att kommunfullmäktiges beslut efterlevs. Styrelsen har också det huvudsakliga ansvaret för att kommunens visioner, mål och riktlinjer följs i hela organisationen. Trots detta ansvar finns det inga strukturerade rutiner för att kommunstyrelsen aktivt ska granska och följa upp om nämnderna har genomfört beslut som delegerats till dem.

Nämnder

Nämnderna har enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ansvar för att hantera medborgarförslag som delegerats till dem. Varje nämnd har sitt eget reglemente, där deras specifika uppdrag och ansvarsområden beskrivs. Detta omfattar bland annat att bereda ärenden inom sitt ansvarsområde och att se till att fullmäktiges beslut genomförs.

Nämnderna ska också, inför varje nytt verksamhetsår, ta fram en internkontrollplan. Denna plan baseras på en bedömning av vilka risker och frågor som är viktigast att granska, men det framgår inte om verkställandet av fullmäktigebeslut regelbundet inkluderas i denna bedömning. Här är samhällsbyggnadsnämnden ett undantag, eftersom den är den enda nämnden som uttryckligen pekar på risken att vissa beslut inte verkställs. Detta tyder på att andra nämnder inte nödvändigtvis har samma systematiska syn på riskerna med utebliven verkställighet av beslut.

Hantering av motioner och medborgarförslag

Intervjuer visar att kommunstyrelsen två gånger per år redovisar motioner och förslag som ännu inte har färdigställts. Trots detta finns det ingen tydlig process för att följa upp om beslut faktiskt har genomförts. När fullmäktige fattar beslut delegeras uppdraget praktiskt genom protokoll, som fungerar som en officiell instruktion till ansvarig nämnd

eller förvaltningschef. Dessa protokoll gör det enkelt att spåra vem som är ansvarig för att genomföra ett beslut.

Trots en effektiv fördelning av ansvar visar intervjuer att uppföljning av beslut ofta brister. Det framgår att uppföljning sker inom respektive nämnd eller förvaltning snarare än genom en övergripande strukturerad process, vilket innebär att eventuella avvikelser inte alltid synliggörs för kommunstyrelsen eller fullmäktige. Här lyfts nämndsekreteraren fram som en central person för att hålla koll på uppdragen.

Kommunen har nyligen infört systemet Ciceron, som ger bättre överblick över var i processen ett ärende befinner sig. Däremot saknar systemet funktionalitet för att visa om ett beslut har verkställts. Flera intervjuer föreslår att ett centralt system med färgkodning skulle underlätta uppföljningen. Exempelvis skulle grönt kunna markera att ett beslut är genomfört, gult att det pågår, och rött att det är försenat. Ett sådant verktyg skulle ge både tydligare överblick och bättre prioriteringsmöjligheter för nämnderna.

Protokollens roll och detaljnivå

Sammanträdesprotokollen innehåller ofta information om beslutsunderlag och beslutsgång, men de anger sällan tydligt vilken nämnd eller förvaltning som ansvarar för att genomföra beslutet. Stickprov visar dessutom att vissa nämnder verkar få fler uppdrag än vad de faktiskt ansvarar för, vilket kan skapa förvirring. Intervjuerna understryker vikten av detaljerade protokoll och tjänsteskrivelser. Eftersom många beslut kräver samarbete mellan flera förvaltningar, är det avgörande att instruktionerna är tydliga och kompletta. Däremot tenderar informella dialoger att ersätta skriftliga instruktioner, vilket riskerar att viktig information går förlorad.

Tidigare och föreslagna uppföljningsprocesser

Enligt uppgifter hade kommunen tidigare en process där beslut följdes upp systematiskt efter ett år. Denna process utvecklades eftersom den ansågs vara för resurskrävande. Flera intervjuer pekar dock på behovet av att återinföra en systematisk uppföljning, exempelvis genom digitala verktyg eller centrala system som ger en tydlig överblick över både pågående och avslutade beslut.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade revisionella bedömning är att det till viss del finns tillfredsställande rutiner för bevakning, uppföljning och återrapporering samt hantering av identifierade avvikelser från fullmäktigebeslut.

Vår bedömning baseras på nedanstående iakttagelser, kommentarer och slutsatser:

Vår granskning visar att rutinerna för bevakning, uppföljning och återrapporering av fullmäktiges bifallna motioner och medborgarförslag endast till viss del är tillfredsställande. Styrdokumenten anger att kommunstyrelsen har en övergripande uppsiktsplikt och att nämnderna ansvarar för att genomföra beslut som delegerats till dem. Samtidigt noterar vi att det saknas en samlad, strukturerad och systematiserad process för att säkerställa att dessa beslut faktiskt genomförs och att eventuella avvikelser identifieras och hanteras.

Vi noterar att kommunfullmäktiges arbetsordning fastställer att kommunstyrelsen två gånger per år ska redovisa motioner och medborgarförslag som ännu inte beretts färdigt. Däremot saknas en motsvarande mekanism för att säkerställa att de bifallna motionerna och medborgarförslagen verkligen har verkställts i enlighet med fullmäktiges beslut. Avsaknaden av en formaliserad uppföljningsrutin innebär en risk att fullmäktige inte får en samlad återkoppling om vilka beslut som faktiskt genomförts och om eventuella hinder för verkställigheten.

Vidare konstaterar vi att kommunstyrelsen, enligt sitt reglemente, har en uppsiktsplikt över nämnderna och därigenom ett ansvar för att följa upp att bifallna motioner och medborgarförslag genomförs. Trots detta framgår det inte av styrdokumentet hur denna uppsikt ska tillämpas i praktiken. Intervjuer visar att någon strukturerad rapportering från nämnderna till kommunstyrelsen avseende verkställigheten av dessa beslut inte sker, vilket innebär att det saknas en formaliserad återrapporering på central nivå.

Vår uppfattning är att brister i dokumentation och spårbarhet ytterligare försvårar en effektiv uppföljning. Sammanträdesprotokollen fungerar som uppdragsgivande dokument, men vi noterar att de inte alltid tydligt anger vilken nämnd eller förvaltning som är ansvarig för verkställandet av beslutet. Stickprov visar även att uppdrag i vissa fall kan ha delegerats vidare utan att detta tydligt framgår i dokumentationen. Detta ökar

risken för att beslut förlorar spårbarhet och inte genomförs i enlighet med fullmäktiges intentioner.

Vi konstaterar vidare att det nuvarande systemstödet för uppföljning är otillräckligt. Det nyligen införda systemet Ciceron ger en viss överblick över var i processen ett ärende befinner sig, men vi noterar att det saknar funktionalitet för att registrera och systematiskt följa upp om ett beslut har verkställts. Intervjuer pekar på behovet av en mer strukturerad uppföljningsfunktion där exempelvis en färgkodning skulle kunna användas för att tydliggöra status på beslut och underlätta prioritering.

Utifrån vår granskning och baserat på kommunallagen, kommunfullmäktiges arbetsordning och andra styrande dokument, gör vi bedömningen att rutinerna för uppföljning och återrapporering av fullmäktiges bifallna motioner och medborgarförslag endast till viss del är tillfredsställande.

Vi konstaterar att det finns formella krav på återrapporering av icke färdigberedda motioner och medborgarförslag, men att det saknas en systematiserad process för att följa upp och återrapporera om bifallna motioner och medborgarförslag faktiskt har genomförts. Avsaknaden av en enhetlig rutin och brister i uppföljningsmekanismer innebär en risk att fullmäktige inte får en tillräckligt tydlig återkoppling om hur beslut har genomförts, vilket kan påverka både kommunens styrning och den demokratiska transparensen.

2.3 Följs upp och återrapporeras verkställandet av fullmäktiges beslut till kommunfullmäktige på ett tillfredsställande sätt och i enlighet med fastställda rutiner (om sådana finns)?

Som nämnts under den föregående underliggande frågeställningen anger kommunfullmäktiges arbetsordning att kommunstyrelsen två gånger per år ska redovisa de motioner och medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Däremot framgår det inte av styrdokumentet att någon formell återrapporering av verkställandet av bifallna motioner och medborgarförslag ska ske. I de reglementen och riktlinjer som granskats finns inga fastställda rutiner för hur eller när kommunstyrelsen eller nämnderna ska rapportera tillbaka till fullmäktige om genomförandet av dessa beslut.

Enligt intervjuer med kommunstyrelsens presidium har det tidigare funnits en process för återrapportering av genomförda fullmäktigebeslut, men denna avskaffades eftersom den ansågs administrativt betungande. Det framgår vidare av intervjuerna att ingen formell återrapportering av genomförda motioner och medborgarförslag sker idag.

Enligt kommundirektören och utredningssekreteraren anses kommunfullmäktiges ansvar vara avslutat när ett ärende markeras som "avslutat" i ärendehanteringssystemet. Det innebär att beslutet betraktas som hanterat av fullmäktige i det ögonblick det delegeras till en nämnd eller förvaltning för verkställande. Det framgår inte av några styrdokument att det finns krav på att återrapportera tillbaka till fullmäktige om eller när beslutet har verkställts.

Intervjuerna visar att det inte finns en enhetlig rutin för att återrapportera verkställigheten av motioner och medborgarförslag. Kommunstyrelsens presidium uppger att uppföljning kan ske informellt genom löpande dialog mellan nämnder och förvaltningar, men att det saknas en formaliserad process för att säkerställa att alla bifallna motioner och medborgarförslag verkställs och rapporteras tillbaka till fullmäktige.

Vidare framkommer det i intervjuerna att kommunikationen mellan nämnder och förvaltningar ibland är otydlig, vilket kan skapa oklarhet kring vem som har ansvaret för att genomföra beslut. I vissa fall anges inte tydligt i beslutet vilken nämnd eller förvaltning som har ansvar för verkställandet, vilket enligt intervjuerna kan göra det svårare att följa upp genomförandet.

Enligt förvaltningens representanter finns det idag ingen centraliserad sammanställning över bifallna motioner och medborgarförslag som fortfarande väntar på att genomföras. Förvaltningscheferna hanterar dock ofta interna listor över pågående investeringsprojekt och redovisar dessa löpande till beställande nämnder. För investeringsprojekt som har sin grund i en motion eller ett medborgarförslag sker uppföljning enligt samma rutiner som för andra investeringsprojekt. Kommunfullmäktige får även månatliga ekonomiska rapporter och genomför dialogmöten fyra gånger per år.

I flera intervjuer lyfts behovet av en mer strukturerad process för att dokumentera och följa upp verkställigheten av bifallna motioner och medborgarförslag. Som exempel nämns att vissa kommuner har infört halvårsvisa statusrapporter där det framgår vilka beslut som har genomförts, vilka som är pågående och vilka som ännu inte har verkställts. Vidare diskuteras möjligheten att använda ett digitalt system med färgmarkeringar (grönt – genomfört, gult – pågående, rött – försenat) för att förbättra spårbarheten.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade revisionella bedömning är att verkställandet av fullmäktiges beslut till viss del följs upp och återrapporteras på ett tillfredsställande sätt eller i enlighet med fastställda rutiner.

Vår bedömning baseras på nedanstående iakttagelser, kommentarer och slutsatser:

Vår granskning visar att det saknas en formaliserad och systematisk återrapportering av verkställandet av bifallna motioner och medborgarförslag till kommunfullmäktige. Styrdokumentet reglerar inte återrapportering av genomförda beslut, trots att kommunfullmäktiges arbetsordning uttrycker en förväntan på återkoppling från nämnder och styrelser för ansvarsutkrävande. Det innebär att det inte finns någon fastställd rutin för att fullmäktige ska få insyn i huruvida bifallna beslut har genomförts.

Granskningen visar även att fullmäktiges ansvar betraktas som avslutat när beslutet överlämnas till en nämnd för verkställighet. Någon formell statusuppdatering under genomförandet sker inte, och beslut fastställs inte heller som verkställda. Enligt intervjuerna är kommunikationen mellan nämnder och förvaltningar inte alltid tillräckligt tydlig, vilket i vissa fall kan leda till oklarhet kring vilken aktör som ansvarar för att genomföra beslutet. Det saknas också en enhetlig uppföljningsprocess, vilket innebär att beslut kan förbli o-uppföljda utan att det uppmärksammas av kommunfullmäktige.

Vi noterar att motioner och medborgarförslag som leder till investeringsprojekt i större utsträckning får en form av uppföljning, eftersom dessa omfattas av ekonomisk redovisning och slutrapportering. För andra motioner och medborgarförslag saknas en

motsvarande process, vilket innebär att det är svårare att säkerställa att beslut genomförs enligt fullmäktiges intentioner.

I intervjuerna lyfts exempel från andra kommuner, där halvårsvisa statusrapporter och digitala system med tydliga statusmarkeringar används för att synliggöra hur beslut genomförs. En sådan modell, anpassad till kommunens behov, skulle kunna stärka både insyn och ansvarsutkrävande.

Vi konstaterar att det saknas en formaliserad och enhetlig process för återrapportering av genomförda motioner och medborgarförslag. Fullmäktige får ingen strukturerad återkoppling när ett bifallet beslut verkställs, och uppföljning sker i stor utsträckning informellt genom dialog mellan nämnder och förvaltningar. Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen en uppsiktsplikt över nämnderna, men denna omfattar i praktiken inte en tydlig process för att säkerställa att bifallna motioner och medborgarförslag genomförs och rapporteras tillbaka till fullmäktige.

Kommunikationen mellan nämnder och förvaltningar är inte alltid tillräckligt tydlig, vilket kan skapa osäkerhet kring ansvarsfördelningen för verkställandet av beslut. Denna otydlighet, tillsammans med avsaknaden av en strukturerad återrapportering, ökar risken för att vissa beslut förblir o-uppföljda.

Vi konstaterar att motioner och medborgarförslag som leder till investeringsprojekt i högre grad följs upp, eftersom de omfattas av ekonomisk redovisning och slutrapportering. För andra typer av bifallna beslut saknas en motsvarande rutin, vilket försvårar spårbarhet och uppföljning.

Sammanfattningsvis gör vi bedömningen att återrapporteringen av verkställandet av bifallna motioner och medborgarförslag endast till viss del är tillfredsställande. Bristen på en tydlig process och formella krav på återrapportering innebär att fullmäktiges insyn i beslutens genomförande är begränsad.

2.4 I vilket utsträckning vidtar kommunstyrelse adekvata åtgärder vid identifierad avvikelse från fullmäktigebeslut? Vilka olika typer av åtgärder vidtas?

Enligt kommunstyrelsens reglemente har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för styrning, ledning, uppföljning och kontroll av kommunens verksamhet. I detta ingår

uppsiktsplikten, vilket innebär att kommunstyrelsen ska säkerställa att fullmäktiges beslut genomförs och vid behov vidta åtgärder om en nämnd eller förvaltning inte verkställer ett beslut. Internkontrollpolicyn anger att nämnder och styrelser ansvarar för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll och ett effektivt system för uppföljning av beslut.

Delegationsordningen för kommunstyrelsen anger att om ett delegerat beslut inte verkställs kan kommunstyrelsen återta sin delegation, men det framgår inte i styrdokumentet vilka konkreta åtgärder som kommunstyrelsen ska vidta vid avvikelse från fullmäktigebeslut.

Av intervjuerna framgår att kommunstyrelsen inte aktivt följer upp om beslut genomförs. Ansvaret för att hantera eventuella problem, inklusive avvikelser från fullmäktigebeslut, ligger primärt hos de nämnder och förvaltningar som fått uppdraget delegerat till sig. Förseningar eller avvikelser diskuteras ibland i informella möten, men det finns ingen systematisk process för att rapportera eller åtgärda sådana avvikelser.

Enligt intervjuerna agerar kommunstyrelsen vanligtvis endast vid större hinder, såsom budgetbegränsningar eller administrativa problem. Då kan kommunstyrelsen i samarbete med nämnderna justera beslutet eller identifiera alternativa lösningar. Kommunstyrelsens insats bygger på att den berörda nämnden eller förvaltningen själv identifierar ett problem och lyfter det till kommunstyrelsen. Det finns ingen formaliserad process som säkerställer att kommunstyrelsen aktivt söker efter avvikelser eller säkerställer att alla beslut genomförs i enlighet med fullmäktiges intentioner.

Av intervjuerna framgår att politiska faktorer kan påverka verkställigheten av beslut. Beslut som inte har en bred politisk förankring kan i vissa fall prioriteras bort eller skjutas på framtiden, vilket gör att de i praktiken inte genomförs. Vid politiska skiften kan beslut som tidigare fattats förlora sitt stöd, vilket kan leda till att de inte längre prioriteras. Samtidigt framgår av intervjuerna att om ett beslut ska formellt upphävas, måste ett nytt politiskt beslut fattas.

Flera intervjuer lyfter att det inte alltid är tydligt vem som ansvarar för verkställigheten av ett beslut. I vissa fall är ansvarsfördelningen mellan nämnder och förvaltningar oklar, vilket kan fördröja genomförandet. Resursbrist och personalomsättning kan också

påverka genomförandet, särskilt när beslut berör flera förvaltningar eller saknar en tydlig uppdragsägare.

Intervjuerna belyser flera faktorer som kan leda till att beslut försenas eller i vissa fall inte genomförs alls. Beslut som kräver större budgetförändringar eller justeringar av styrdokument tenderar att ta längre tid att genomföra, eftersom de ofta behöver hanteras inom ramen för kommande budgetprocesser eller ytterligare politisk beredning. I vissa fall kan ett beslut av misstag tilldelas fel nämnd, vilket innebär att det inte genomförs förrän felet upptäcks och korrigeras. Resursbrist och personalomsättning är ytterligare faktorer som kan påverka genomförandet, särskilt när det råder oklarhet kring vilken aktör inom en nämnd som har ansvaret för att driva processen vidare. Dessutom framgår det att vissa investeringsrelaterade beslut visserligen följs upp ekonomiskt, men saknar motsvarande uppföljning avseende den faktiska verkställigheten, vilket kan medföra att beslut genomförs på ett sätt som inte helt överensstämmer med fullmäktiges intentioner.

Intervjuerna visar att potentiella avvikelser från fullmäktigebeslut kan identifieras under möten med kommunstyrelsen, även för beslut som inte är kopplade till investeringsprojekt. Samtidigt uppges av de intervjuade att de inte upplever några större problem med avvikelser från beslut, men att den största risken för avvikelser uppstår vid politiska tvister.

Utöver de åtgärder kommunstyrelsen kan vidta om en nämnd eller förvaltning rapporterar hinder för verkställighet, framgår av intervjuerna inga konkreta åtgärder för hur avvikelser aktivt identifieras och hanteras. Samtidigt diarieförs alla fullmäktigebeslut och protokoll, vilket innebär att avvikelser kan spåras i efterhand, även om någon systematisk återrapportering inte sker.

Samhällsbyggnadsnämnden är den enda nämnden som i sin internkontrollplan för 2025 identifierar risken att beslut inte genomförs. Risken graderas till 3 av 5 i sannolikhet och konsekvensen till 2 av 5. För att hantera denna risk tillämpar nämnden kvartalsvis uppföljning. Liknande åtgärder framgår inte i övriga nämnder.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade revisionella bedömning är att kommunstyrelsen till viss del vidtar adekvata åtgärder vid identifierad avvikelse från fullmäktigebeslut.

Vår bedömning baseras på nedanstående iakttagelser, kommentarer och slutsatser:

Vår granskning visar kommunstyrelsens roll i att identifiera och hantera avvikelser från fullmäktiges beslut inte är systematiskt reglerad eller formaliserad i styrdokument. Styrningen och uppföljningen sker huvudsakligen genom kommunstyrelsens uppsiktsplikt, men det finns inga specifika rutiner för hur avvikelser från fullmäktiges beslut ska identifieras, rapporteras eller åtgärdas. Delegationsordningen anger att kommunstyrelsen har rätt att återta delegation vid utebliven verkställighet, men det framgår inte hur och när denna åtgärd tillämpas i praktiken.

Vår granskning visar att det saknas en formaliserad process för att hantera avvikelser från fullmäktiges beslut. Enligt intervjuerna sker uppföljning informellt vid möten mellan kommunstyrelsen och nämnder, men ingen strukturerad rapportering eller åtgärdsplan finns vid identifierade avvikelser. Kommunstyrelsen ingriper vanligtvis endast om en nämnd eller förvaltning själva lyfter ett problem – exempelvis vid budgetbegränsningar eller administrativa hinder. Detta innebär att kommunstyrelsen inte aktivt identifierar avvikelser eller systematiskt säkerställer att beslut genomförs enligt fullmäktiges intentioner.

Intervjuerna visar att politiska faktorer kan påverka beslutens genomförande. Beslut utan bred politisk förankring riskerar att prioriteras bort, skjutas på framtiden eller i praktiken inte genomföras. Maktskiftet kan också leda till att tidigare beslut inte längre har politiskt stöd, vilket påverkar hur snabbt och effektivt beslut genomförs. Även om ett beslut formellt sett måste upphävas genom ett nytt politiskt beslut, visar intervjuerna att beslut ibland inte genomförs utan att detta hanteras på ett formellt sätt.

Vi noterar att ansvaret för att säkerställa verkställighet av beslut inte alltid är tydligt fördelat mellan nämnder och förvaltningar. Det finns exempel på beslut som har tilldelats fel nämnd, vilket har fördröjt verkställigheten. I vissa fall uppstår osäkerhet

kring vilken enhet eller tjänsteperson som ansvarar för att genomföra beslutet, särskilt vid personalomsättning eller beslut som kräver samverkan mellan flera nämnder.

Vidare framgår av intervjuerna att avvikelser från fullmäktiges beslut inte regelbundet rapporteras tillbaka till fullmäktige. Det finns inga dokumenterade exempel på att kommunstyrelsen systematiskt återkopplat om identifierade avvikelser, vidtagna åtgärder eller lärdomar från beslut som inte genomförts. Samtidigt diarieförs alla fullmäktigebeslut och protokoll, vilket innebär att avvikelser kan spåras i efterhand, men någon aktiv återrapportering sker inte.

Vi konstaterar att vissa typer av beslut, såsom större investeringsprojekt, får en viss uppföljning genom ekonomisk rapportering och slutredovisning. För andra typer av fullmäktigebeslut saknas dock en motsvarande process, vilket innebär att det är svårt att säkerställa att beslut faktiskt genomförs.

Granskningen visar att kommunstyrelsens hantering av avvikelser från fullmäktigebeslut endast till viss del är tillfredsställande. Det saknas en formaliserad process för att identifiera, rapportera och åtgärda avvikelser, vilket innebär att hanteringen sker informellt och reaktivt snarare än systematiskt och proaktivt.

Kommunstyrelsen har en uppsiktsplikt och möjlighet att återta delegation vid utebliven verkställighet, men ingen tydlig rutin för när och hur detta görs. Ansvarsfördelningen mellan nämnder och förvaltningar är inte alltid tydlig, och beslut kan försenas eller bortprioriteras utan att detta systematiskt hanteras eller rapporteras tillbaka till fullmäktige.

Politiska faktorer kan också påverka genomförandet av beslut, särskilt om ett beslut saknar bred politisk förankring eller om den politiska majoriteten förändras. Eftersom det saknas en systematisk rapportering om hanteringen av avvikelser, är det svårt för fullmäktige att få en helhetsbild av hur beslut faktiskt genomförs och vilka hinder som uppstår.

Sammanfattningsvis bedömer vi att kommunstyrelsens åtgärder vid identifierade avvikelser inte är tillräckligt systematiska och endast till viss del är tillfredsställande.

2.5 I vilken utsträckning har beslut som fattats av fullmäktige och som föranleder en åtgärd och ett uppdrag till den kommunala organisationen; verkställts inom utsatt/rimlig tid, verkställts men inte inom utsatt/rimlig tid eller inte verkställts alls?

Intervjuerna visar att det sällan finns specificerade tidsramar för när ett beslut ska vara genomfört, vilket kan skapa osäkerhet om vad som anses vara en rimlig tidsperiod för verkställighet. Avsaknaden av tydliga deadlines gör det svårt att bedöma huruvida ett beslut är försenat eller genomfört i tid, vilket kan leda till upplevda förseningar och oklarheter kring uppföljning.

Enligt intervjuerna kan beslut som medför en budgetpost få en naturlig deadline eftersom finansieringen då knyts till ett specifikt budgetår. I dessa fall förväntas verkställighet ske inom det aktuella året. Samtidigt visar granskningen att många beslut som kräver investeringsmedel skjuts upp till nästkommande budgetprocess, vilket innebär att vissa beslut inte genomförs förrän två år efter att de fattats.

Vidare framgår att många beslut genomförs korrekt, men att dokumentationen kring genomförandet ofta brister. Det saknas enhetliga rutiner för att registrera när ett beslut faktiskt verkställs, vilket gör det svårt att i efterhand bedöma hur lång tid genomförandet har tagit och om det skett enligt intentionen.

Flera intervjuer ger exempel på beslut som har verkställts men inte inom utsatt/rimlig tid. Ett konkret exempel är anläggningen av en handikapparkering vid kommunhuset, där byggnationen var planerad att färdigställas 2024 men har skjutits upp till 2025 på grund av praktiska hinder. Intervjuerna pekar på att vanliga orsaker till förseningar är resursbrist, personalomsättning, beslutens komplexitet, behov av att uppdatera styrdokument samt externa faktorer såsom väntetider för detaljplaner eller tillståndprocesser.

Intervjuerna visar också att det finns beslut som aldrig genomförts, trots att fullmäktige fattat beslut om verkställighet. De främsta orsakerna till detta är nedprioriteringar, bristande finansiering eller organisatoriska hinder. I vissa fall kan beslut glömmas bort eller falla mellan stolarna om den person som ansvarar för genomförandet blir

sjukskriven eller lämnar sin tjänst. Det framgår dock att de intervjuade bedömer att sådana fall oftast fångas upp av den ansvariga nämnden eller förvaltningen, även om det saknas en formaliserad rutin för detta.

Enligt intervjuerna genomförs motioner oftare inom rimlig tid än medborgarförslag. Motioner har en tydligare struktur och är oftare kopplade till politiska prioriteringar, vilket gör att de snabbare får genomslag i den kommunala organisationen. Medborgarförslag, däremot, är enligt intervjuerna ofta otydligt formulerade och saknar en given politisk prioritering, vilket kan leda till att de tar längre tid att hantera och i vissa fall blir liggande längre än nödvändigt.

Tidigare fanns en mer strukturerad återrapporteringsprocess, där genomförandet av beslut följdes upp efter ett år. Denna process avskaffades eftersom den ansågs vara administrativt betungande. Enligt vissa intervjuade har detta lett till minskad transparens och spårbarhet i hur beslut genomförs, vilket gör att det i dag saknas en enhetlig process för att säkerställa att beslut faktiskt genomförs inom rimlig tid.

Många beslut är direkt kopplade till budgetprocessen, vilket påverkar när de genomförs. Om ett beslut kräver ekonomiska resurser som inte finns i innevarande budget, måste verkställigheten planeras i nästkommande budgetprocess, vilket kan innebära en fördröjning på två år eller mer. Däremot genomförs beslut som ryms inom befintlig budget ofta direkt, men enligt intervjuerna är det vanligt att större beslut kräver extra finansiering och därför skjuts på framtiden.

Intervjuerna visar att politiska skiften kan påverka verkställigheten av beslut. Motioner som saknar bred politisk förankring kan bli nedprioriterade, även om de formellt har bifallits. Vid maktskiften kan beslut som fattats under en tidigare politisk majoritet förlora sitt stöd och därmed inte genomföras i praktiken. Samtidigt framgår att om ett beslut ska formellt upphävas, krävs ett nytt politiskt beslut.

Bedömning och kommentarer

Vår samlade revisionella bedömning är att vi inte kan avgöra om beslut som fattats av fullmäktige och som föranleder en åtgärd och ett uppdrag har verkställts inom utsatt/rimlig tid, verkställts men inte inom utsatt/rimlig tid eller inte verkställts alls.

Vår bedömning baseras på nedanstående iakttagelser, kommentarer och slutsatser:

Denna granskning visar att det inte är möjligt att avgöra i vilken utsträckning fullmäktiges beslut har verkställts inom utsatt eller rimlig tid, eftersom det saknas en enhetlig process för att dokumentera, följa upp och återrapportera genomförandet.

Baserat på vår analys anser vi att en av de främsta orsakerna till detta är att beslut sällan har ett fastställt färdigställandedatum. I de flesta fall saknas tidsramar för när verkställighet ska vara slutförd, förutom vid beslut där genomförandet kräver särskilda budgetmedel som är kopplade till en viss period. När tidsramar finns, saknas dock rutiner för att säkerställa att de faktiskt efterlevs.

Vid granskning av sammanträdesprotokoll från åren 2019–2024 och intervjuer med berörda aktörer noterar vi att det inte fattas några formella beslut som verifierar att en motion eller ett medborgarförslag är verkställt. Det saknas också dokumentation som visar när besluten faktiskt genomförs, vilket gör det svårt att i efterhand bedöma om genomförandet skett enligt intentionerna. Även i stickproven där specifika beslut undersökts har det varit svårt att fastställa exakta tidpunkter för verkställighet.

Stickproven (*För mer detaljer om stickprovets genomförande och resultat, se Bilaga A*) bekräftar dessa iakttagelser och ger ytterligare insikter i hur verkställigheten hanteras i praktiken. Stickproven visar att samtliga granskade motioner och medborgarförslag, förutom ett, enligt uppgift från ansvariga nämnder och förvaltningar har verkställts. Den enda motionen som ännu inte har genomförts gäller byggnationen av en handikapparkering vid kommunhuset, där genomförandet har skjutits upp från 2024 till 2025 på grund av praktiska hinder. Det är dock viktigt att betona att uppgifterna om verkställighet i stickprovet enbart är baserade på information från ansvariga nämnder och förvaltningar, men att vi inte har tagit del av något underlag som verifierar att verkställighet faktiskt har skett. Det finns heller ingen dokumenterad återrapportering som visar att genomförandet har bekräftats av ansvarig nämnd, kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.

Vi observerar vidare att flertalet av de motioner och medborgarförslag vi granskade var delegerade till samhällsbyggnadsförvaltningen, men enligt förvaltningens uppgifter har

flera av dessa ärenden delegerats vidare till andra nämnder eller förvaltningar. Detta kan till viss del bekräfta tidigare identifierade iakttagelser – att det råder viss detaljbrist och otydlighet i de underlag som används för att delegera uppdrag från kommunfullmäktige.

Otydligheter i formuleringarna av framför allt medborgarförslag kan enligt vår uppfattning bidra till att verkställigheten fördröjs. Dessutom finns exempel där beslut inte verkställts alls, vilket ofta beror på prioriteringar, bristande finansiering eller praktiska hinder. En av de få beslut där tidsramen för verkställande tydligt framgår (KS 2022:286) skulle ha genomförts under 2024 men har nu skjutits upp till 2025.

Även om antalet beviljade motioner och medborgarförslag har minskat de senaste åren, vilket gör att uppföljningen av verkställighet inte är lika resurskrävande, innebär detta inte att risken för bristande kontroll och återrapportering försvinner. Vi konstaterar att en låg volym av beslut snarare döljer bristen på en tydlig och systematisk uppföljningsprocess än eliminerar den.

Vi noterar också att styrdokumentet inte innehåller krav på att verkställigheten av fullmäktiges beslut ska dokumenteras med tydliga tidsangivelser eller regelbunden uppföljning. Enligt kommunallagen (6 kap. 5 §) ska nämnder redovisa till fullmäktige hur de fullgjort uppdrag som fullmäktige lämnat till dem. Trots detta saknas en fastställd rutin för att säkerställa att denna redovisning omfattar systematisk uppföljning av motioner och medborgarförslag, inklusive tidsaspekten.

Vidare konstaterar vi att även om de granskade stickproven (Bilaga A) tyder på att majoriteten av de granskade motionerna och medborgarförslagen har verkställts, har vi inte kunnat verifiera detta genom oberoende dokumentation. Eftersom vår granskning har begränsats till ett urval av beslut, och eftersom det saknas en enhetlig dokumentation av verkställighetsdatum, är det inte möjligt att fastställa en samlad bild av i vilken utsträckning fullmäktiges beslut genomförs inom utsatt eller rimlig tid.

Vi noterar att det saknas en enhetlig återrapporteringsprocess där fullmäktige, kommunstyrelsen eller ansvariga nämnder systematiskt bekräftar att beslut har genomförts i enlighet med avsedd tidsram. I de fall där beslut faktiskt har verkställts,

finns ingen mekanism för att tydligt dokumentera och följa upp att verkställandet har skett enligt intentionerna. Detta innebär att även beslut som har genomförts kan sakna verifierbar dokumentation, vilket ytterligare försvårar möjligheten att avgöra verkställighetsgraden.

Vår uppfattning är att kommunens nuvarande sätt att hantera verkställigheten av motioner och medborgarförslag inte nödvändigtvis skapar akuta problem idag, men att det finns en inneboende sårbarhet i systemet. Om antalet bifallna förslag skulle öka, skulle det bli svårare att säkerställa att alla beslut verkställs inom rimlig tid utan att det finns tydliga processer och strukturer för uppföljning och återrapportering.

Samtidigt betyder den nuvarande låga volymen av förslag och motioner att kommunstyrelsen och nämnderna borde ha bättre möjligheter att hålla ordning på verkställigheten utan ett omfattande systemstöd. Trots detta visar granskningen att även i den nuvarande situationen, där antalet beslut är hanterbart, saknas en tydlig rutin för att verifiera att beslut faktiskt har genomförts. Detta kan vara en indikation på att problemet inte enbart ligger i mängden förslag, utan i avsaknaden av ett systematiskt arbetssätt.

Sammanfattningsvis konstaterar vi att det saknas en sammanhållen process för att följa hela flödet från bifall av en motion eller ett medborgarförslag till slutlig verkställighet och återrapportering. Eftersom det inte finns någon fastställd rutin för att registrera, följa upp eller "pricka av" verkställigheten, är det svårt att säkerställa att beslut genomförs i enlighet med fullmäktiges intentioner.

Bilagor

Bilaga A

Som en del av granskningen har två stickprov genomförts. Det första stickprovet har genomförts för att skapa en bild av i vilken utsträckning beslutade motioner och medborgarförslag verkställs. Som stickprov har vi valt att se på samtliga motioner och medborgarförslag som vi bedömt delegerats samhällsbyggnadsförvaltningen under perioden 2019–2024. Det andra stickprovet har genomförts för att skapa en egen bild av hur motioner och medborgarförslag hanteras inom kommunen, från inkommen handling till verkställt beslut. Ett färre antal motioner och medborgarförslag har valts för att ge möjlighet att kartlägga processen på en djupare nivå. För urvalet har ett beslut per år för perioden 2019–2024 valts. Även här har samhällsbyggnadsförvaltningen valts för granskning.

Stickprov 1: Verkställighets status beviljade medborgarförslag och motioner, 2019 – 2024, Samhällsbyggnadsnämnden/förvaltningen.

I det första stickprovet (Bilaga 1) utreddes verkställighetsstatus för alla de motioner och medborgarförslag som samhällsbyggnadsförvaltningen fått att verkställa under perioden 2019–2024. Vilka motioner och medborgarförslag som tillfallit samhällsbyggnadsförvaltningen har tolkats av oss, baserat delvis på motionernas och medborgarförslagets innehåll, men även de beslutsunderlag som finns refererat till varje beslut. Då ingen verkställighetsredovisning av beslutade motioner och medborgarförslag finns är verkställighetsstatusen för varje motion och medborgarförslag baserat på uppgifter från ansvarig förvaltningschef. Då beviljade motioner och medborgarförslag inte beslutas vara verkställda kan vi inte verifiera uppgifterna i stickprovet. Av förvaltningschefens svar (Tabell 1) framgår att alla motioner och medborgarförslag vi har tolkat tillhöra samhällsbyggnadsförvaltningen har verkställts, förutom ett. Det beslut som ännu inte verkställts gäller den motion om byggnation av handikapparkering vid kommunhuset vi nämnt under tidigare underliggande frågeställning. Verkställandet av motionen har skjutits upp från 2024 till 2025 på grund av praktiska hinder.

Typ av ärende	Medborgarförslag	Fullmäktiges beslut	Status per idag (Enligt uppgifter från ansvarig förvaltning)	Om verkställt, när verkställdes det? (Enligt uppgifter från ansvarig förvaltning)
Medborgar förslag	2019-40: Bygga klart enligt detaljplanens intentioner – GC-väg och övergångsställe.	Beviljas	Verkställt	Byggdes i samband med exploateringen av etapp 2
Medborgar förslag	2020-90: Fler bänkar och sittplatser	Beviljas	Verkställt	Nya sittbänkar har byggts runt om i Herrljunga
Medborgar förslag	2020-181: Anlägga discgolfbana	Beviljas	Verkställt	Discgolfbanor har byggts både på skoghälla samt i Mörlanda
Medborgar förslag	2020-260: införa hastighetsbegränsning utanför förskola	Beviljas	Verkställt	30km/h är infört på sträckan förbi förskolan
Medborgar förslag	2021-45: Fler grill- och fikaplatser i naturen	Punkt 1 beviljas, punkt 2 och 3 avslås.	Verkställt	Grillplats byggd vid Prästabron
Motion	2019-59: Omedelbar byggstart Tornvägen	Beviljas	Verkställt	Tomter styckades av och såldes till Herbo
Motion	2019-111: utreda möjlighet till energipositiv laddstation vid stationshuset	Beviljas	Verkställt	Cykelgarage är uppfört vid stationen
Motion	2019-112: Utreda besparingar med släckt belysning, ställa besparingen i relation till trygghet	Beviljas med förslag	Verkställt	Besparingen med att släcka lampor är borttagen och gatlampor lyser hela natten.
Motion	2020-6: Inventering av ödehus	Anses besvarad, inventering sammanställs	Verkställt	
Motion	2020-7: utöka inköp av vildsvinskött	Beviljas	Verkställt	Vildsvinskött serveras och har utökats.
Motion	2020-29: Starta idrottsbibliotek med utrustning	Beviljas	Verkställt	Fritidsbanken har öppnat, Kultur och fritid ansvarar
Motion	2022-286: Ny infart och handikappsparkering kommunhuset	Beviljas	Delvis verkställt	
Motion	2023-158: Markreservation och eventuell avyttring	Beviljas	Verkställt	

Tabell 1

Stickprov 2: Granskning av urval av beviljade motioner och medborgarförslag

I det andra stickprovet (tabell 2 nedan) följdes fem motioner/medborgarförslag från inkommen motion/medborgarförslag till dess att beslutet anses verkställt. Stickprovet har genomförts baserat på den data som är publikt tillgänglig på kommunens webbplats, kompletterat med verkställighets status enligt förvaltningschef och utredningssekreterare. Som redan nämnts finns ingen verkställighetsredovisning eller beslut som verifierar verkställigheten av motionerna eller medborgarförslagen, varför vi inte kan verifiera verkställighetsstatusen i stickprovet.

Även för detta stickprov har samhällsbyggnadsförvaltningen använts som urvalsgrupp, även då vad som framgår som verkställande instans varierar mellan olika beslut (vilket framgår av bilagan). Av stickprovet framgår således hela den publikt tillgängliga ärendegången, som avslutas med verkställighets status, kommentar från chef för samhällsbyggnadsförvaltningen samt utredningssekreterare inom kommunstyrelsens förvaltning. Vidare framgår av stickprovet att varken vi eller samhällsbyggnadsförvaltningen kan avgöra *när* de granskade besluten ansågs ha blivit verkställda. Både utredningssekreterare och förvaltning kunde med säkerhet och samstämmighet redogöra för verkställighetsstatus – om beslutet är verkställt eller ej.

Däremot kunde ej förvaltningen svara på när varje beslut blivit verkställt, då det skulle innebära ett omfattande sökarbete i förvaltningens arkiv. Av uppgifter framgår, som nämnts under tidigare underliggande frågeställning, att det inte fattas beslut som avgör om en motion eller medborgarförslag anses verkställt eller inte, vilket uppges försvåra ytterligare för förvaltningen i att avgöra när exakt ett beslut blivit verkställt.

Herrljunga kommuns publika diarium omfattar inte sammanträdesprotokoll daterade innan 2020, varför de inte är med i tabellen över publikt tillgängliga underlag i stickprovet. Vid sakavstämning av rapporten inkommer de underlag som vi inte själva kunnat finna i diariet. Notera att det i stickprovet nedan inte har skett någon korrigering efter att underlagen inkommit, men att underlagen likväl finns arkiverade i kommunens organisation.

Sammanställningen av stickprovet återfinns i tabell 2 nedan.

Nr	Ärende	Diarienummer	Ärenderubrik	Inkom	Beslutsdatum	Beslutsunderlag	Beslutsunderlag	Beslutsunderlag	Beslutsunderlag	Beslutsunderlag	Beslutsunderlag	Beslutsunderlag	Verkställande instans. (Enligt uppgifter från ansvarig förvaltning)	Verkställighetsstatus (Enligt uppgifter från ansvarig förvaltning)	Kommentar från samhällsbyggnadschef & utredningssekreterare	Verkställighetsdatum (Enligt uppgifter från ansvarig förvaltning)
1	Motion	2019-59	Omedelbar byggstart Tornvägen	2019-02-18	2019-09-16	Motion 2019-02-18. Vår kompletterande kommnar: Kan ej finna	KF 52/2019-03-02 Vår kompletterande kommnar: Kan ej finna	Bygg- och miljönämnden 2019-06-12. Vår kompletterande kommnar: Kan ej finna	Presidieskrivelse 2019-06-18. Vår kompletterande kommnar: Kan ej finna	Bygg- och miljönämnden föreslår att ärendet överlämnas till tekniska nämnden för eventuell avstyckning och försäljning. Vår kompletterande kommnar: Kan ej finna	Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ge tekniska nämnden i uppdrag att avstycka tomter på Tornvägen i Ljung och lägga ut dessa till försäljning. Vår kommnar: Kan ej finna.	Vår kommnar: Kan ej finna.	Tekniska nämnden (2019)	Verkställt	Tomter styckades av och såldes till Herbo som nu byggt hyresrätter	Oklart, uppgifter om detta saknas
2	Motion	2020-6	Inventering av ödehus	2020-01-13	2021-04-20	Motion 2020-01-13 Lämnar till Bygg och miljöförvaltningen att finna formerna för och initiera inventeringen	KF 2020-02-18 Lämnar till Bygg och miljöförvaltningen att finna formerna för och initiera inventeringen	KS 2020-03-16 Föreslår att motionen skickas till bygg- och miljönämnden för yttrande	Bygg- och Miljönämnden 2020-06-03 Vår kommnar: Kan ej finna protokoll eller kallelse.	KS 2020-12-14 Finansiering kring ny digital plattform - Leva och bo i Herrljunga	Tjänsteskrivelse 2021-03-03. Vår kommnar: Kan ej finna tjänsteskrivelse.	Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att motionen anses besvarad, och att Samhällsbyggnadsförvaltningen ges i uppdrag att i samverkan med kommunikatör samordna implementeringen av ödehusinventeringen på Leva och Bo plattformen.	Samhällsbyggnadsförvaltningen	Verkställt	Inventering gjordes i kommunens GIS-system tillsammans med Renhållning för att köra mot vilka fastigheter som har ett renhållningsabonnemang och brev skickades ut till fastighetsägare där hus stod stomma. Arbetet gjordes i samband med utvecklingen av Leva-Bo plattformen. På sidan finns också formulär kopplade till lokala mälare där man kan anmäla intresse av att sälja ödehus.	Oklart, uppgifter om detta saknas
3	Motion	2023-158	Markreservation och eventuell avyttring	2023-03-21	2024-02-19	Motion 2023-03-21 Överlämnas till KS för beredning	KF 2023-04-04 Överlämnas till KS för beredning	KS 2023-12-11 Delegeringsbeslut, ordförandebeslut avseende remittering till samhällsbyggnadsnämnden	Tjänsteskrivelse 2023-11-27	Översiktskarta	Samhällsbyggnadsnämnden 2023-12-06. Motionen beviljas, markanvisning skrivs på 12 månader för en multiaktivitetshall på del av fastigheten Björken 10		Samhällsbyggnadsnämnden	Verkställt	Markanvisning framtagna med exploatör och antagen politiskt. Det råder dock viss osakerhet om det är undertecknat eller ej.	Oklart, uppgifter om detta saknas
4		2022-286	Ny infart och handikappsparkering kommunhuset	2022-12-12	2023-12-14	Motion 2022-12-12 Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beredning	KF 2022-12-12 Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för beredning	Tjänsteskrivelse 2023-10-27. Vår kompletterande kommnar: Kan ej finna	KS 2023-11-30 (Mötet hölls 2023-11-13). Motionen remitteras till internservicenämnden	Tjänsteskrivelse till internservicenämnd 2023-11-17. Vår kompletterande kommnar: Kan ej finna.	Internservicenämnden 2023-12-07. Föreslår att motionen beviljas, och att arbetet planeras att utföras under 2024.	KF 2023-12-14. Motionen beviljas, arbetet planeras att utföras under 2024	Internservicenämnden (2023)	Delvis	Har legat med i planerade investeringar/arbeten. Just nu inte prioriterat pga. många stora investeringsprojekt som tar mycket medel, resurser och tid i anspråk. Kommer utföras framöver.	Ej verkställt
5	Medborgarförslag	2021-45	Fler grill- och fikaplatser i naturen	2021-02-02	2021-09-20	Medborgarförslag 2021-02-08 KF 2021-02-23 Ärendet överlämnas till TN för beredning	Tjänsteskrivelse 2021-05-24. Vår kommnar: Kan ej finna.	TN 2021-06-10 Kostnad beräknas, bedöms rymmas inom ram för 2021. Föreslår	KF 2021-09-20 Punkt 1 beviljas, 2 och 3 avslås.		Tekniska nämnden (2021)	Verkställt	Grillplats vid Prästabron uppförd.	Oklart, uppgifter om detta saknas		

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte provides industry-leading audit and assurance, tax and legal, consulting, financial advisory, and risk advisory services to nearly 90% of the Fortune Global 500® and thousands of private companies. Our professionals deliver measurable and lasting results that help reinforce public trust in capital markets, enable clients to transform and thrive, and lead the way toward a stronger economy, a more equitable society and a sustainable world. Building on its 175-plus year history, Deloitte spans more than 150 countries and territories. Learn how Deloitte’s more than 415,000 people worldwide make an impact that matters at www.deloitte.com.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.

© 2025 For more information, contact Deloitte AB.